

JutarnjiLIST

· 1,50 € DEUTSCHLAND · 1,60 € ÖSTERREICH · 3,20 SFR SCHWEIZ · 3 KM BIH · 1,90 € SLOVENIJA



Dobitnici Nobelove nagrade prof.dr. Robert Huber, prof.dr. Paul Modrich, prof. dr. Ada Yonath i prof.dr. Avram Hershko s prof.dr. Draganom Primorcem

VODEĆI SVJETSKI ZNANSTVENICI I NOBELOVCI U DUBROVNIKU

U Kongresima koje organizira ISABS, Specijalna bolnica Sv. Katarina i Mayo Clinic do sada sudjelovalo osam dobitnika Nobelove nagrade

Dubrovnik od 22. do 27. lipnja ugošćuje 12. Kongres forenzičke i antropološke genetike uz predavanja o preciznoj medicini Mayo Clinic (engl. 12th ISABS Conference on Forensic and Anthropologic Genetics and Mayo Clinic Lectures in Individualized Medicine) na kojem će sudjelovati oko petstotinjak ugled-

nih znanstvenika iz vodećih svjetskih znanstvenih institucija među kojima su i tri dobitnika Nobelove nagrade – prof.dr.sc. Aaron Ciechanover s Izraelskog instituta za tehnologiju, prof.dr.sc. Sir Richard John Roberts sa Sveučilišta Northeastern, Boston

.....
nastavak na sljedećoj stranici →



→ nastavak s prethodne stranice

i New England Biolabs iz Ipswich-a te prof. dr. sc. Thomas Südhof sa Sveučilišta Stanford.

Organizatori su Međunarodno društvo primijenjenih bioloških znanosti (ISABS), Specijalna bolnica „Sv. Katarina“ i jedna od vodećih američkih bolnica, Klinika Mayo, u suradnji s Američkom akademijom za forenzične znanosti te uz potporu Hrvatske liječničke komore, Hrvatskog društva za humanu genetiku i Hrvatskog društva za preciznu (personaliziranu) medicinu. ISABS su još 1996. godine osnovali prof. dr. Dragan Primorac, Prof. dr. Moses Schanfield i Prof. dr. Stanimir Vuk-Pavlović.

Ovogodišnji Kongres krasi bogat sadržaj uz vrlo atraktivna predavanja iz područja: personalizirana i regenerativna medicina, farmakogenomika, molekularna dijagnostika, terapija matičnim stanicama, genska i stanična terapija, epigenetika, imunoterapija, forenzička i antropološka genetika te analiza drevne DNA.

ISABS-ovi kongresi snažno pozicioniraju Republiku Hrvatsku u svijetu jer se ubrajaju među najznačajnije znanstvene događaje. Do sad je u radu naših kongresa sudjelovalo ukupno osam dobitnika Nobelove nagrade, a njihovo sudjelovanje kao i sudjelovanje vodećih svjetskih znanstvenika predstavlja trajnu inspiraciju mladim kolegama sa svih kontinenta da se bave znanosti. „Posebno me raduje što će ove godine u radu kongresa sudjelovati rekordni broj studenata te što će se tijekom kongresa prikazati najnoviji iskoraci i dosad neobjavljeni rezultati iz područja personalizirane

medicinske te forenzičke i antropološke genetike“ istaknuo je prof. dr. sc. Dragan Primorac, predsjednik i jedan od osnivača ISABS-a te ugledni hrvatski znanstvenik s iznimnom međunarodnom karijerom i postignućima.

NAJNOVIJE ZNANSTVENE SPOZNAJE

Kongres je podijeljen u nekoliko dijelova. Prethodi mu 8. hrvatska konferencija o humanoj genetici i 1. hrvatska konferencija o personaliziranoj i preciznoj medicini na kojoj će vodeći znanstvenici iz navedenih područja prezentirati najnovije vijesti i istraživanja iz navedenih područja kako bi se podijelila međusobna znanja i iskustva. Potom, američka Klinika Mayo, uz Specijalnu bolnicu Sv. Katarina i ISABS, kao suorganizator Kongresa, tradicionalno održava iznimno zanimljiv tečaj epigenomike. Naime, epigenomika je znanstvena disciplina koja proučava kako vanjski, okolišni faktori (npr. pušenje, određeni agensi iz hrane/pića, čestice u raznim industrijama, kemikalije itd.) utječu na pojedine gene, bilo da ih aktiviraju ili „utišaju“ i na taj način doprinose promjenama unutar našeg genoma. Takve promjene potencijalno mogu do-

vesti do brojnih bolesti, poput primjerice karcinoma. Sudionici Kongresa imat će prilike od vodećih stručnjaka čuti recentne znanstvene informacije kako nastaju epigenetske/epigenomske promjene, na koji način su regulirane unutar ljudskog organizma i zašto su toliko posebne i atraktivne za istraživanje, ali i o suvremenoj bioinformatičkoj analizi samih promjena. Također, tijekom interdisciplinarnih sekcija Američke akademije forenzičkih znanosti i ISABS-a, sudionici će raspravljati o važnosti forenzičnih znanosti u kaznenom i građanskom pravu. Sudionici Kongresa će moći prisustvovati jedinstvenom događaju, tj. obuci za istraživanje mjesta zločina pod nazivom: „Misterij na brodu - Istraga mjesta zločina vezanog uz vodu“ u organizaciju hrvatskog MUP-a i ISABS-a pod stručnim vodstvom vodećeg američkog forenzicara prof. dr. Henryja Leea i prof. dr. sc. Dragana Primoraca.

Nakon službenog otvorenja, slijede mnogobrojna atraktivna predavanja raspoređena u niz sekcija od kojih je jedan dio klinički u kojem se svakako ističe personalizirana, odnosno precizna medicina. Vrlo je važno razumjeti genom, odnosno analizirati ga, jer nijedna osoba na svijetu nije ista, te

upravo te međusobne razlike nas čine jedinstvenima. Razumijevanje tih razlika otvara razne mogućnosti rane dijagnostike, odabira optimalnog liječenja i praćenja učinkovitosti terapije. Koncept precizne medicine stavlja pacijenta u samo središte, jer se vodi glavnim motom „Prava terapija u pravoj dozi za pravog pacijenta u pravo vrijeme“ te je kao takva temelj farmakogenomike.

U Dubrovniku će predavanja, između ostalih, održati i direktorica Centra za regenerativnu medicinu američke Klinike Mayo, prof. dr. Julie Allickson, prof. dr. Henry Erlich iz Istraživačkog instituta dječje bolnice Oakland koji je direktno participirao u otkriću lančane reakcije polimerazom (PCR), tehnike koja je uvela radikalne promjene u molekularnoj medicini, prof. dr. Manolis Kellis sa Instituta za tehnologiju Massachusetts (MIT) koji će prikazati koncept disekcije jedne stanice, prof. dr. Dragan Primorac koji će prikazati zadnje rezultate liječenja osteoartritisa mezenhimnim matičnim stanicama, i dr.

Uz organizatore, Međunarodno društvo primijenjenih bioloških znanosti, Specijalnu bolnicu „Sv. Katarina“ i Kliniku Mayo, u organizaciji ISABS kongresa su sudjelovali i sveučilišta Pennsylvania State, New Haven, te sveučilište u Splitu, Osijeku i Zagrebu, Sveučilište Sjever, Institut za antropologiju, Genos, Regiomed Klinika, Klinika Unfallkrankenhaus, Međunarodni centar za primijenjena biološka istraživanja, Hrvatsko društvo za humanu genetiku, Hrvatski klaster konkurentnosti personalizirane medicine, Hrvatsko društvo za preciznu (personaliziranu) medicinu te niz drugih institucija. Partneri događaja su Američka akademija za forenzičke znanosti, Hrvatska liječnička komora i Hrvatska turistička zajednica.

ŠAHU ZNANOSTI

Ove godine, organizatori su u program uvrstili jedno vrlo zanimljivo predavanje na temu „Gdje prestaje inteligencija strojeva i počinje ljudska kreativnost,“ kojim će se povezati šah i znanost te naglasiti značaj umjetne inteligencije (eng. AI, artificial intelligence) u razvoju znanosti, ali i svih drugih segmenata ljudskog života. Održat će ga svjetski šahovski prvak, Garry Kasparov. Sudionici će biti u prilici zaigrati simultanu partiju šaha s jednim od najboljih šahista svih vremena.

POSEBNE NAGRADE ZA ZNANSTVENU IZVRSNOST

Tradicionalno, najboljim hrvatskim srednjoškolicima i njihovim mentorima bit će uručene nagrade „The ISABS Future Scientist“, a nagrađeni radovi će biti prezentirani u obliku poster prezentacija. Projekt je realiziran u suradnji Međunarodnog društva primijenjenih bioloških znanosti, Ministarstva znanosti i obrazovanja RH te Agencije za odgoj i obrazovanje. Ove prestižne nagrade potiču mlade da već od srednjoškolske dobi prezentiraju svoju izvrsnost pred eminentnim svjetskim stručnjacima koji ocjenjuju njihove radove i potiču ih na daljnje znanstveno usavršavanje.

Također, petero već etabliranih mladih znanstvenika čija su postignuća u navedenim područjima kongresa obilježila 2022. godinu bit će nagrađeni posebnom nagradom „The ISABS Young Investigator Award“.

Hrvatska liječnička komora sponzorira sudjelovanje u radu ISABS-ove konferencije 12 najizvrsnijih studenata sa sva četiri medicinska fakulteta u Hrvatskoj. Potporu kongresu je pružio i Hrvatski liječnički zbor.



ORGANIZATORI KONGRESA

Specijalna bolnica Sv. Katarina - europski centar izvrsnosti

Specijalna bolnica Sv. Katarina, europski je centar izvrsnosti za personaliziranu medicinu, nastavna baza četiri medicinska fakulteta i partner institucija s najvećom američkom bolnicom University of Pittsburgh Medical Center (UPMC) te njemačkom BG Klinikum Unfallkrankenhaus Berlin. Specijalna bolnica Sv. Katarina službena je bolnica Hrvatske nogometne reprezentacije i Hrvatskog olimpijskog odbora te partner institucija u znanosti s američkom Klinikom Mayo i s Međunarodnim društvom za primijenjene biološke znanosti (ISABS), znanstvenom organizacijom u čijem radu sudjeluje pet dobitnika Nobelove nagrade. U Specijalnoj bolnici Sv. Katarina o pacijentima skrbi gotovo 150 djelatnika, među kojima je 65 vrhunskih

liječnika i to putem čak 18 centara izvrsnosti. Na novoj lokaciji u Zagrebu, na adresi Branimirova 71E, bolnica je smještena na više od 4.000 m² te na jednom mjestu svojim pacijentima osigurava najsuvremeniji dijagnostički, terapijski i rehabilitacijski pristup na razini vodećih svjetskih zdravstvenih institucija. Svake godine u Specijalnoj bolnici Sv. Katarina pregleda se i zbrine više od 40.000 pacijenata iz Hrvatske i inozemstva.

Klinika Mayo - vodeća američka bolnica

Prema U.S. News & World Report najbolja američka bolnica u periodu 2021-2022. U bolnici radi 63.000 zaposlenika i ima godišnje prihode veće od \$ 17 milijardi dolara. Samo tijekom 2018. godine više od 1.2 miliona pacijenata iz SAD-a iz 138 država svijeta se liječilo u Klinici Mayo. Bolnica je smje-

štena u tri savezne države: Rochester (Minnesota), Jacksonville (Florida) i Phoenix/Scottsdale (Arizona).

Međunarodno društvo primijenjenih bioloških znanosti (ISABS)

International Society for Applied Biological Sciences (ISABS) je osnovano 1996. i sestrinska je organizacija Američke Akademije za forenzičke znanosti. Višegodišnji predsjednik ISABS-a je prof. dr. sc. Dragan Primorac. Tijekom 26 godina postojanja, u radu ISABS-ovih konferencija koje se održavaju svake dvije godine je sudjelovalo 5620 znanstvenika, te 700 pozvanih predavača iz više od 70 država. U radu Znanstvenog odbora ISABS-a sudjeluje petero dobitnika Nobelove nagrade (prof. dr. Aaron Ciechanover, prof. dr. Robert Huber, Prof. dr. Paul Modrich, Prof. dr. Richard Roberts i Prof. dr. Ada Yonath).